

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 133/11
Люксембург, 6 декември 2011 г.

Решение по дело C-329/11
Alexandre Achughbabian/Préfet du Val-de-Marne

„Директивата за връщане“ не допуска национално законодателство, което налага наказание лишаване от свобода на незаконно пребиваващ гражданин на трета страна в хода на процедурата за връщане

Тази директива допуска да бъдат наложени наказателноправни санкции в съответствие с националните правила и при спазване на основните права на граждани на трети страни, към които е приложена посочената процедура, и които пребивават незаконно без основателна причина за невръщане

Директивата за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (наричана „Директивата за връщане“)¹ установява общи стандарти и процедури, приложими в държавите членки за извеждането от тяхна територия на незаконно пребиваващи граждани на трети страни.

Директивата предвижда приемането, по отношение на всеки незаконно пребиваващ гражданин на трета страна, решение за връщане, от което по принцип започва период за доброволно напускане, последван, ако е необходимо, от мерки за принудително извеждане.

При липса на доброволно напускане Директивата налага на държавите членки да предприемат принудително извеждане, като използват възможно най-малко принудителни мерки. Единствено при опасност извеждането да не се проведе успешно държавата членка може да пристъпи към задържане на засегнатото лице, чиято продължителност в никакъв случай не може да надхвърля 18 месеца.

В конкретния случай г-н Achughbabian, арменски гражданин, е влязъл във Франция през 2008 г. Спрямо него през 2009 г. е издадено решение на Префекта, което го задължава да напусне френската територия и определя едномесечен срок за доброволно напускане. След неговия отказ да напусне Франция, през юни 2011 г. е прието ново решение за връщане под формата на заповед за отвеждане до границата на страната, без срок за доброволно напускане. Освен това френските органи разпореждат неговото задържане, а впоследствие административно задържане за незаконно пребиваване, мерки, които той оспорва пред френското правосъдие.

Cour d'appel de Paris (Франция), сезиран понастоящем с този спор, пита Съда дали „Директивата за връщане“ допуска френското законодателство², което наказва с наказание една година лишаване от свобода и глоба в размер на 3 750 EUR гражданин на трета страна, който пребивава незаконно във Франция, за повече от три месеца, без да е снабден с изискваните документи и визи, и по-конкретно с карта за пребиваване.

Г-н Achughbabian вече не е задържан към момента на сезиране на Съда. Последният обаче решава да разгледа това дело по реда на бързо производство, тъй като и други подобни дела са висящи пред френските юрисдикции. Съдът подчертава необходимостта да се

¹ Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, стр. 98).

² Член L. 621-1 от Кодекс за влизане и пребиваване на чужденците и за правото на убежище (Ceseda).

произнесе по делото в най-кратки срокове, за да се предотвратят евентуални случаи на незаконно лишаване от свобода или да се намали неговата продължителност.

В Решението си от днес Съдът отбелязва, на първо място, че Директивата — чийто предмет не е да хармонизира в тяхната цялост националните правила във връзка с пребиваването на чужденците — се отнася само за решенията за връщане и тяхното изпълнение. Следователно, **Директивата допуска национална правна уредба, която квалифицира незаконното пребиваване на гражданин на трета страна като правонарушение и предвижда наказателноправни санкции, включително наказание лишаване от свобода.**

Директивата допуска също така задържане с оглед да се определи дали пребиваването на гражданин на трета страна е редовно или не. Същевременно, Съдът уточнява, че националните органи са длъжни да действат с необходимата грижа и да заемат своевременно позиция. Веднъж установена незаконността на пребиваването, тези органи трябва, по принцип, да приемат решение за връщане.

На второ място, Съдът разглежда съответствието с Директивата на френската правна уредба, доколкото тя може да доведе до лишаване от свобода **в хода на процедурата за връщане.**

Съдът припомня най-напред своето Решение по дело El Dridi³, според което държавите членки трябва да приспособят наказателното си законодателство в областта на нелегалната имиграция и незаконното пребиваване така, че да осигурят зачитането на правото на Съюза. Следователно тези държави не биха могли да прилагат наказателноправна уредба, която може да застраши постигането на целите, преследвани от „Директивата за връщане“, и по този начин я лиши от полезното ѝ действие.

Съдът тълкува по-нататък понятията „мерки“ и „*принудителни мерки*“, съдържащи се в Директивата, и приема, че се отнасят за всяка намеса, която води, ефикасно и пропорционално, до връщането на заинтересувания. Според Съда обаче **налагането и изпълнението на наказание лишаване от свобода в хода на процедурата за връщане не допринасят да се извърши извеждането, което тази процедура цели.** Следователно такова наказание не съставлява „мярка“ или „принудителна мярка“ по смисъла на Директивата.

Съдът прави извода, че **правото на Съюза не допуска национална правна уредба, която позволява лишаването от свобода на незаконно пребиваващ гражданин на трета страна, който не е бил подложен на принудителните мерки, предвидени в Директивата, и, в случай на задържане с оглед на прилагането на процедурата за извеждане, максималният срок на това задържане не е изтекъл⁴.**

Накрая, Съдът припомня, че държавите членки могат да приемат или запазят, при зачитане на „Директивата за връщане“ и нейната цел, наказателноправни разпоредби за уреждане на положението, при което принудителните мерки не са позволили извеждането на незаконно пребиваващ гражданин на трета страна.

От това Съдът заключава, че **Директивата допуска да се налагат наказателноправни санкции, в съответствие с националните правила и при спазване на основните права, на граждани на трети страни, към които е приложена установената от тази директива процедура за връщане и които пребивават незаконно на територията на държава членка, без да съществува основателна причина за невръщане.**

³ Решение на Съда от 28 април 2011 г. по дело Hassen El Dridi alias Soufi Karim ([C-61/11 PPU](#)), вж. също [Прессъобщение № 40/11](#).

⁴ „Директивата за връщане“ определя максималния срок за задържане на 18 месеца. Срокът варира в различните държави членки, като френското законодателство предвижда максимална продължителност от 45 дни.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708